

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum omnia quæ homo appetit, appetat ob ultimum finem in particulari consideratum, qui est Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DVBIUM II.

Vtrum hoc modo omnia que homo appetit, appetat ob ultimum finem in particulari consideratum, qui est Deus?

16
Dupliciter aliquid appetitur propter Deum.

Notandum est, hominem dupliciter posse aliquid appetere propter Deum. Primo, ut Deum honoret, vel ei gratificetur. Secundo, ut Deum consequatur tamquam summum bonum. Nunc Respondeo, Homo sola obiecta honesta, hoc modo, scilicet interpretatiue; appetit propter Deum.

Ratio est, quia haec sola natura suâ tendunt ad Dei honorem, suntque media ad Deum consequendum: ergo haec sola censentur fieri ex affectu voluntatis in Deum. Indifferenta, ut talia sunt, non censentur appeti propter Deum: quia neque illis Deus honoratur, neque sunt media promerendi Deum. Multo minus ea quibus conexa est malitia venialis vel mortalvis; absurdum enim est dicere eum qui fornicatur; appetere illum delectationem propter Deum, tamquam ob ultimum finem; Deumque plus diligi in huiusmodi delectatione, quam ipsam delectationem; ut quidam videntur dicere. Nam illa appetitio nullo modo sequitur ex affectu erga Deum; neque natura suâ ducit in Deum, sed abducit; neque honorat, sed inhonorat.

In omni bono quod appetitur, an Deus appetatur.

Dices Primo, Omne bonum est quædam Dei participatio; ergo in omni bono appetitur ipse Deus.

Respondeo Primo, Hinc non sequi omne bonum appeti propter Deum, sed potius est contrario Deum appeti propter quodvis bonum. Appetitur enim in omni bono ut Deus sit, ut videlicet illud bonum quod amatuerit esse possit, quod sine Deo esse nequit.

Secundo, Fateor in omni bono appeti quædam Dei imitationem analogam. Hinc tamen non sequitur appeti ipsum Deum, nisi quali ratione etiam bruta & omnes creaturae quædam Dei imitationem appetunt. Et sic D. Thomas 1. p. qu. 6. art. 4. ad 2. dixit omnia appetendo propriam perfectionem, appetere Deum; quatenus perfectiones omnium rerum, sunt quædam similitudines diuini esse. Verum talis locutio non est propria.

Dices Secundo, Qui appetit bonum partiale, magis appetit bonum integrum, in quo omnia partialia continentur. Sed omne bonum creatum respectu Dei est veluti particula; ergo &c.

Respondeo, Maior tantum est vera de bono integro quod componitur ex bonis illis particularibus: tale autem bonum non est Deus.

Dices Tertio, Omnis appetitio boni censetur esse propter ultimum finem in genere, qui est plenitudo boni & carentia mali; atqui iste ultimus finis reuera continetur in Deo; ergo omnis appetitio boni censetur esse propter Deum.

Respondeo, Negando Consequentiam; tum quia illa plenitudo boni quam homo desiderat, est quid communis & abstractius quam Deus. Tum quia non continetur in Deo nisi obiectiu vel causaliter, non autem formaliter. Tum deinde quia sufficit distinctio rationis, ut alterum

sine altero appeti possit; vt patet in attributis diuinis: multi enim amant Dei Misericordiam, & oderunt ipsius Iustitiam; cum tamen haec sola ratione distinguantur.

Dices Quartu, Si sola obiecta honesta hoc modo in Deum tendunt; ergo quotiescumque homo appetit aliquid ob delectationem vel commodum naturæ, appetit illud ut ultimum finem (quia appetit illud propter se, & nullo modo refert in Deum) ac proinde peccat mortiferè: quod tamen est falsum; quare & illud ex quo sequitur.

Respondeo, Appetit illud ut ultimum finem operis, non autem ut ultimum finem operantis, unde ob hanc causam nullum est peccatum. Quia etsi ultimum finem operis statuat in aliquo obiecto delectabili, non tamen suum finem ultimum in eo ponit.

ARTICVLVS VII.

Non habet peculiarem difficultatem. Vide D. Thomam.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum omnes Creatura habeant eundem ultimum finem?

Conclusio est, Omnes creaturas habere eundem ultimum finem tamquam rem cuius gratia sunt; non tamquam rem, quam adipiscantur.

Notandum est, cum Deus dicitur finis omnium creaturarum, non esse intelligendum de fine qui intenditur, sed cuiusquid D. Thomas hic videtur accipere per finem cuius gratia (cum tam Aristoteles quem hic citat, per finem cuius gratia, intelligat rem illam quæ intenditur.)

Quomodo Deus sit finis omnium Creaturarum.

Finis autem qui intenditur in omnibus creatis, est gloria Dei extrinseca, quæ consilit in duabus, sed diuerso modo. Nam obiectiu constituit in eo quod diuinae perfectiones, potentia, sapientia, misericordia, iustitia, ceteraque attributa, in creaturis tantum sunt in effectis & quasi speculis resplendent: formaliter vero consistit in eo quod creatura rationalis illas cognoscat, amet, veneretur, & laudet. Gloria enim formaliter est clara cum laude notitia; teste Cicerone. Seu est notitia alterius excellentiæ, parvens amorem, venerationem & laudem. Intrinseca Dei gloria obiectiu constituit in excellentiæ & veluti luce diuinarum perfectionum; formaliter in notitia & amore eterno sui.

Gloria Dei in quo consistat.

Quod autem Deus sit finis cui omnium creaturarum; gloria vero Dei sit finis qui, patet Proverb. cap. 16. *Omnia propter semetipsum operata sunt Dominus:* Nempe tamquam propter eum, cui quæritur vel intenditur aliquod bonum per totam creaturarum collectionem. Non potest autem Deo queri aliquod bonum intrinsecum, ipsum perficiens; cum per essentiam suam sit infinitè perfectus: ergo intenditur bonum aliquod Dei extrinsecum, quod perficiat ipsas creaturas: hoc autem non potest esse aliud quam gloria Dei. Quod patet. Tantum enim sunt duo genera bonorum extrinsecorum; diuinitate